

Date: _____

Day: _____

بلوچ شاہ دیاں کا خیال و جوں حضرت پسندی دے عناصر
شعری مثالیں لایاں و انگریز۔

طافیاں بلوچ شاہ واقعات:

بلوچ شاہ بجا بجا زبان دے بات تے دست صوفی شاعر نلیں۔ اوہ
جھوٹھی خوشامد تے منافقت دے دشمن تے تے سچ بول بفرسے
دل فریب دے بیان کراں دا حوصلہ تے جرأت رکھدے نلیں۔
اوہ سچ دا گلا کھوڑے اپنے ذات تے اپنی عیاطب عوام نال زیادتی
کرتے تے لغز اُکھدے نلیں: "مؤنہ آتی بات تے رندی اتے"
بلوچ شاہ اوہ حضرت پسند شاعر نلیں کہناں دی شاعری وچ نفوس
دے نال بیاسی سماجی شعور دی جھیلیاں تھلا شریف دی پابندی
آرت دی فکر، فالبرداری تے منافقت دی مذمت وی نظر آندا
نلیں۔ خیال محمد بخش خرماندے نلیں:

بلوچ شاہ دی کافی س کے ہنٹ ڈاکٹر اندر دا

وحدت دے دریا دے اندر، اوہ بچی ویا تر دا

کافی دی تعریف

کافی لفظ بارے مختلف دانشور رال دیاں وکھو وکھو روال نلیں۔
کچھ دانشور رال داضیاں اے کہ کافی زبان دے لفظ "کافی" وچوں
نکلیا اے مہدا مطلب کافی بیونا، بھیر بیونا، پور بیونا تے کلہ بیونا

اب۔ جبویں فرما کر محمدی آیت اب : ولفی باللہ شہیدہ
 لڑنے لڑنے اللہ اعلیٰ دی گواہی کافی اب۔ مختلف سیاتیاں نے
 کافی دیاں وکھو وکھو لکھیاں کیتاں نیک۔ کافی دابہدا۔ کافی
 شاعر شاہ جسے اے میناں اسے فنہ دی بنیاد رکھی۔ کافی دا
 دو جاوڈا سٹار بھی سٹار اے میناں کافی فنہ نوں مروج دتا۔

بلو شاہ دی کافی وچ حقیقت پسندی وے عناصر

بلو شاہ اعلیٰ فرداں دے حامل با عمل موعی بزرگ س۔ میناں
 دیناں لایح نے ظاہری لذتوں ترک کر کے شاہ عنایت فادی دی
 (انسانی) وچ جھنی ای لہوون دیاں منزلوں طے کیتاں نے عشق
 حقیقی دے درجے اے فائز لوگ۔ ایہ منزلوں فنا فی اللہ
 فنا فی امر اللہ، فنا فی الرسول نے فنا فی اللہ نیک میناں دا ویروا
 درجہ ذیل اے :

فنا فی اللہ :

لہوون دی سچھنا لہی میناں اپنی ذات و الفکار، اپنی
 حارثا نے ایسا زور، تلبیر، آکر فہم ترک کیتے آپ نوں صفر کر
 لینا اے۔ سبابت جہوں اے سفر شروع کر دینا اے تے اپنے آپ
 نوں مکمل طور تے اپنے مرشد دے دھم و کرم تے چھڈ دینا اے
 بلو شاہ اپنی فہم مکمل کرن گھروں مرشد دی تلاش وچ (ابو
 مہینی نے شاہ عنایت فادی دے چھڈ اے بیعت کر لئی۔ اسے بیعت

Date: _____

Day: _____

فنا فی اللہ:

فنا فی اللہ آخری منزل ہے پیرے لئی پہلیاں منزلوں پوڑھی دا
کم کردیاں نئیں۔ بلھے شاہ نے شاہ عنایت قادری پاروں لکھی چھین
فنا فی اللہ دی منزل حاصل کر لئی تے اوہناں ساہنے ساری حضرت
عباس پوڑھی۔ فالبروری دی مخالفت تے ماظنی اسراج دی تبلیغ کردے
فرماندے نئیں:

ہے کھوٹا خازاں تے جگر روزے، کلمے تے کھڑی ساہی
بلھے شاہ ستوں اندرول ملیا، بھلی پیرے لوکاں

وحدت الوجود والقبور:

بلھے شاہ وحدت الوجود دے منزل وائے شاعر س۔ اوہناں دی
شاعری وچ ٹٹاڑوں ہتھائیں وحدت الوجود دا لکھ، غاباں اے۔ پیرے
راہجا دی عبادت وچ وحدت الوجود دا فلسفہ سمجھا لکھے آکھدے نئیں:

ہے راہجا راہجا لکھی نی ملے، تے راہجا پوڑھی

سرو نی مینوں دھیر و راہجا، پیرے آکھو کوئی

راہجا مینوں وچ مینوں راہجے وچ، پوریاں نہ لکھی

میں نئیں اوہ آپ ہے اپنی، آپ لکھے دجھوئی

شریعت تے طریقت

کچھ لوکاں دا خیال اے کہ شریعت تے طریقت آپ دو جی لکھی
وہی سوال نئیں کارائے اسی کوئی مل نئیں۔ طریقت، شریعت لکھی

Date: _____

Day: _____

اگلے درجے دانال اب سے انٹرن لئی ہے شریعت دی انتہائی نئی فری
ابے ونگی ونگو:

آدناں
ع شریعت ہے جیل یا اس مڑاں دے، سہے ادب لول

عشق کیے اب عرف بنیہ، شہت (کھو پور تاناں لول)

شریعت دی یا بندی:

بھہ شان بھاویں اب بے ماں نے نہ ہرک شاعر س نے بلا
قوف و فطر سیر قل بان دا کھلا ڈکھا اظہار کرن دے عادی س لیر
اون صیال لول شریعت دی یا بندی ا نے سنی نال عمل لیر ایوں
دا درس دیندے س . ونگی ونگو:

ے پیار یا سنجل کے نول لا

بھول بھناویں گا

اپنی ذات دی بھوان:

میں کون آں؟ ایہہ دنیا دے سارے فلسفیاں دا اصل بھوانا سوال
اے تے بھہ شان کول ہی ایہہ سوال و دھیرا نظر آندا اب۔ انسان
جا بنیادی عناصر نال بنے مانی جسم نے لطیف روح دا مجموعہ اب۔ ایہہ
پیشگی لول مکھ کھ کے انسان ایہہ سوچدا ہے کہ اوہ کون اب؟ بھول
آیا اب؟ نہ ہر جانا اب؟ اوہ اصل نگانہ نے دنیا وچ اوہ نے آں دا
حصہ کیہے اب؟ بھہ شان دی مانی وچ ایہہ سوال کجھ سیراں اب:

ے بھہ کیہے جانال میں کون

نہ میں وچ لفری ریت آں

نہ میں موصل وچ مس آں

نہ میں موصلی نہ میں فریوں

نہ میں پاقل وچ پلٹ آں

Date: _____

Day: _____

بھائیہ جانناں میں کون

آخرت دی قلم:

دینا فانی ہے تے بڑی جھٹی، فتم لیو طان وادی ہے۔ اسنال نول
عنقر ہی، صیانی و ج آخرت لئی افعال کرنے جا بیدے نسل۔ بھئی
شاہ قلم نے عمل دا اشارا ہے۔ اوہ اسنال نول آخرت دی قلم نے نیک
اعمال کرنے دی دعوت دیندے فرماتے نسل:

اے اگھ جاب گھراڑے مار بنیں

ایہ سول بڑے درکالیں

نول سنیال عمر و خدائی ہے

بڑی ساعت بڑے آئی ہے

بھئی شاہ دا سنیاء:

بھئی شاہ اپنے سماج دا ڈوگھا متا بد رکھدے نسل۔ اوہ شاعری
و ج صہا ستردی برائیاں مندہ جھوٹ فریب، لالچ، ریاکاری، سود
کے منافع فوری دی سعوت نندیا کردے نسل۔ اوہناں مطالبے
مسلمان وسیب و مسلمانان نول ایہ سہ زیب نسل دیندا۔ فرماتے
نسل۔

اے نت بڑھنا ایل اشفقار

کئی توبہ ہے ایہ یار

سالو لے دے لول سواری

وا دھیال دی نول بازی لاری

Date:

Day:

ظاہر داری سے منافقت دی مذمت ۱

یہی نشان عالم دینی نے باطل صوفی بزرگ سے - اہمیاں
دے ڈولنے فعل و معنی (فنا دین) سے - جو کہیں اوسے کر دے سے
اوس ظاہر داری سے عمل اعمال دے سے منافقت سے - ونگی لکھو
سے لکھوں سے کر لیں اویا

اکو الف نیزے درفا

پڑھ کر پڑھی لکھی لکھی راوی ڈھیر
ڈھیر لکھا لیا جا د جو کھیر
پڑھ کر جانے و مع لینر
لکھوں سے کر لیں اویا

مکری قیل:

مکری قیل ایسے کہ بھیجے نشان نیجائی دے بے باک، نڈے صاحب حال
صوفی سنا کر نکلے - اہمیاں دے فراہم و مع (نہ گوئی) بے باکی سے نڈھ
کی لکٹ لکٹ کے بھیجے لکھوں سے - اہمیاں دی سنا بھی اخذ فیات سے
اوس اعلیٰ نمونہ کے قہر سے و مع انسان، انسانیت سے انسانی قدر ال
پر جب اہم موجود نکلے - اوس ظاہر داری سے منافقت دی ہم پر
منافقت سے عزمت کر دے نکلے - اہمیاں دنیاوی بے ثباتی،
آخرت دی فکر، محلا دے در سے نیک اعمال دی نیاری
نوں سے سوچنے عوامی (نگ) و مع بیان لکھا ہے - اہمیاں سارا لیا

Date: _____

Day: _____

فونیاں لؤل اڈ زبان و بیان تے ہئی دے اشارتال اویں
سارے صوفی شاعران وچوں لؤل لؤل مقام اکرے نلس
لؤل سجاد حیدر:

”بھی نشان دی شامری ایہی زمانہ دا آئینہ سی۔“

